

Das nächste Kolloquium der IVN ist im August 2021 an der Radboud-Universiteit Nijmegen zu erwarten. Der Link zur Veranstaltung mit Hinweisen zu Kosten und Unterbringung ist zu finden auf der Webseite der *Internationale Vereniging voor Neerlandistiek*.

Münster

Veronika Wenzel

Docentenbijeenkomst van de universitaire neerlandici uit de Duitstalige landen in Wenen

Van 4–6 oktober 2018 vond te Wenen de docentenbijeenkomst van de universitaire neerlandistiek in de Duitstalige landen plaats. Het thema luidde: *Gelaagde constructies: identiteit en betekenis in taal, kunst en literatuur*. De organisatie was – onder auspiciën van het Nederlandistenverband – in handen van Marlou de Bont en Julia Sommer van de afdeling Nederlandistiek van de Universität Wien.

Het programma ‘op locatie’ stond grotendeels in het teken van de grote Brueghel-tentoonstelling, die van 2 oktober 2018 tot 13 januari 2019 in het Kunsthistorisches Museum te Wenen werd gehouden. In Wenen is van oudsher veel kunst uit de Lage Landen aanwezig; de Weense expositie voor Pieter Bruegel de Oude in zijn 350ste sterfjaar 2019 bood een unieke gelegenheid zich in het werk van de Vlaamse meester te verdiepen.

De 58 deelnemers van 12 universiteiten in Duitsland, Oostenrijk en Zwitserland werden verwelkomd door Herbert van Uffelen, afdelingshoofd van de Nederlandistiek van de Universität Wien. Als enige Oostenrijkse universiteit bood de Weense universiteit tot dusver een Bachelor- en Masterstudierichting Neerlandistiek aan (in Wenen om historische redenen Nederlandistiek geheten). Vanaf 2020 zal de studie in Wenen op andere voet worden voortgezet. Matthias Hüning plaatste in een openingstoespraak de situatie in Wenen in een breder internationaal kader, waarin ook de dalende belangstelling voor de studie Nederlands in Nederland zelf werd genoemd.

Met de openingslezing “Gelaagde identiteit(en), één (tussen)taal? Inzichten uit het onderzoek naar regionaal gekleurde omgangstaal in Vlaanderen en Nederland” werd het thema van de bijeenkomst vanuit taalkundig perspectief belicht. Aan de hand van recent onderzoek maakte Günther de Vogelaer (Münster) aannemelijk dat er in Vlaanderen verschillende tussentalen zijn te onderscheiden.

De eerste dag werd feestelijk besloten met een receptie in de residentie van de Ambassadeur van het Koninkrijk der Nederlanden. Het monumentale gebouw werd door Richard Strauss als *Gesamtkunstwerk* ontworpen en ingericht.

De tweede dag van de docentenbijeenkomst stond geheel en al in het teken van de schilderkunst uit de Lage Landen. Nadat de deelnemers in de voordrachtszaal van het Kunsthistorisches Museum waren verwelkomd door David

Maenaut, Afgevaardigde van Vlaanderen, volgden er in twee blokken tien parallelle rondleidingen door de Bruegel-tentoonstelling in het Kunsthistorisches Museum en door het Albertina en de Akademie der bildenden Künste. De rondleidingen werden verzorgd door Weense kunsthistorici en curatoren van de Bruegel-tentoonstelling.

's Middags werden in het Kunsthistorisches Museum twee plenaire lezingen gehouden. Sabine Pénot "Zur Geschichte der Bruegel-Forschung in Wien" en Manfred Sellink, directeur van het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten te Antwerpen over leidmotieven in het oeuvre van Pieter Bruegel de Oude. Daarna bestond gelegenheid de diverse musea zelf te bekijken.

Het diner in restaurant Glacis Beisl werd aangeboden door de Afvaardiging van Vlaanderen.

De laatste dag van de docentenbijeenkomst werd gehouden in het universitaire gebouw waar de Abteilung für Nederlandistik & Skandinavistik is gehuisvest. Hier vonden parallelle sessies plaats: een lectorenbijeenkomst o.l.v. Julia Sommer en Nele Rampart (Universität Wien) alsmede acht onderzoekspresentaties op het gebied van taalkunde, vakdidactiek en letterkunde.

De afsluitende plenaire bijeenkomst bestond uit twee onderdelen waarin het evenals bij de openingsbijeenkomst om de stand en de toekomst van de neerlandistiek ging. In de letterkundige slotlezing "Gelaagde constructies: de zonnige toekomst van de Duitstalige neerlandistiek" traceerde Ralf Grüttemeier (Oldenburg) aan de hand van programmatische oraties verschillen in wetenschappelijke oriëntatie tussen beoefenaars van de neerlandistiek in Nederland en Duitsland. In het slotwoord zette Hans Bennis, algemeen secretaris van de Taalunie, het nieuwe beleid van zijn organisatie uiteen; daarbij ging hij in op recente ontwikkelingen als het dalende aantal studenten Nederlands en de ontwikkeling van een taalbarometer om de rol van de Nederlandse taal in het maatschappelijk leven te bepalen. De Taalunie had overigens met een aanzienlijke cofinanciering bijgedragen tot de totstandkoming van deze docentenbijeenkomst.

Bij de ledenvergadering van het Nederlandistenverband werd onder meer aandacht besteed aan de website en aan de planning van bijeenkomsten op de middellange termijn. Het in Wenen nieuw gekozen bestuur zal zich gaan bezighouden met de organisatie van een lectorenbijeenkomst te Germersheim (september 2019) en met een colloquium voor promovendi en habilitandi te Berlijn (maart 2020, in samenwerking met Comenius, het docentenplatform van de Midden-Europese neerlandistiek). De eerstvolgende docentenbijeenkomst zal in het voorjaar van 2021 worden gehouden te Essen.

Hans Beelen en Julia Sommer

Das Euregioprojekt *Nachbarsprache & buurcultuur*

Das Interreg-Projekt *Nachbarsprache & buurcultuur* mit dem Untertitel *Nachbarsprache und -kultur gemeinsam voneinander lernen. – Intensivierung des nie-*